

این پیشرفت‌هایی که ما امروز داریم، رتبه‌ی قدرت دفاعی ما را بالا آورد، لکن این به معنای آن نیست که ما احساس کنیم خب دیگر الحمدلله مسئله تمام شد؛ نه. ما چون از صفر شروع کردیم، با اینکه خیلی کار شده، خیلی تلاش شده اما هنوز در بسیاری از موارد به خطوط مقدم نرسیده‌ایم؛ ما باید به خطوط مقدم برسیم؛ به چه دلیل؟ به دلیل اینکه بدخواهان ما در مواردی در خطوط مقدمند؛ پس ما باید خودمان را در مقابل بدخواهانمان قادر بر دفاع کنیم، و این نمیشود مگر اینکه به خطوط مقدم برسیم. ۱۴۰۳/۱۱/۲۴

▼ حرف روز هزینة سنگین اروپا در اعتماد به آمریکا

تحولات اخیر در عرصه روابط بین‌الملل نشان می‌دهد که اتکا به قدرت‌های خارجی برای تأمین امنیت، نه تنها تضمینی برای ثبات یک کشور نیست، بلکه می‌تواند وابستگی بلندمدتی ایجاد کند که در بزنگاه‌های حساس، آن کشور را با بحران‌های جبران‌ناپذیری مواجه سازد. تجربه اروپا در تکیه بر آمریکا و ناتو برای حفظ امنیت خود، نمونه‌ای بارز از این واقعیت است. در نظام بین‌الملل، کشوری که تلاش کند امنیت خود را از طریق مذاکره و توافق با دیگران تأمین کند، در دو سناریوی محتمل قرار خواهد گرفت:

در صورت موفقیت در مذاکره، امنیتش به‌طور کامل به قدرت خارجی وابسته می‌شود و در شرایط حساس، تصمیم‌گیری مستقل برای آن دشوار خواهد بود و در صورت شکست در مذاکره، با خلأ امنیتی مواجه شده و آسیب‌پذیری آن افزایش می‌یابد.

اروپا، با پذیرش ناتو به‌عنوان ضامن امنیتی خود، در عمل به قدرت‌های فرامناطه‌ای وابسته شد. اهمیت این مسئله زمانی پررنگ‌تر می‌شود که اروپا، با وجود اشتراکات عمیق ایدئولوژیک، اقتصادی و سیاسی با آمریکا، به تدریج سرخورده از این اعتماد شده است. این نارضایتی زمانی به اوج خود رسید که دونالد ترامپ، برخلاف انتظار اروپایی‌ها، اعلام کرد که قصد دارد با روسیه درباره جنگ اوکراین مذاکره کند. بر اساس برخی تحلیل‌ها، نه تنها کشورهای اروپایی، بلکه حتی اوکراین نیز ممکن است در این مذاکرات نقشی نداشته باشند و آمریکا، با توجه به منافع خود، آینده اوکراین را رقم بزند. این وضعیت نشان‌دهنده افول جایگاه اروپا در معادلات ژئوپلیتیکی است. زمانی اروپا به‌عنوان یک بازیگر قدرتمند و مستقل در عرصه سیاست بین‌الملل شناخته می‌شد، اما اکنون این قاره بیش از هر زمان دیگری وابسته و منفعل به نظر می‌رسد. اتفاقات اخیر در اروپا باید هشدار برای کشورهای باشد که تصور می‌کنند از طریق مذاکره با غرب، به توسعه و ثبات خواهند رسید. این استراتژی، در بسیاری از موارد، به‌جای پیشرفت، به وابستگی و تضعیف استقلال منجر شده است. پیش از هرگونه مذاکره و تعامل در سطح بین‌المللی، کشورها باید ساختارهای امنیتی و اقتصادی خود را تقویت کرده و به سمت خودکفایی در این حوزه‌ها حرکت کنند. وابستگی به یک قدرت خارجی، به‌ویژه آمریکا، در بلندمدت نه تنها امنیت و توسعه را تضمین نمی‌کند، بلکه می‌تواند به معضلی پیچیده و بحران‌زا تبدیل شود. نمونه‌های عراق، لیبی و دیگر کشورهایی که به آمریکا اعتماد کردند، اما در نهایت به بی‌ثباتی و بحران امنیتی دچار شدند را دیده‌ایم. اروپا اکنون بهای اعتماد خود به آمریکا را می‌پردازد؛ وابستگی امنیتی، کاهش استقلال استراتژیک، و نادیده گرفته شدن در معادلات جهانی، همگی از پیامدهای این وابستگی هستند. این شرایط، هشدار جدی برای سایر کشورهاست که پیش از اعتماد به یک قدرت خارجی، ابتدا باید بنیان‌های امنیتی و اقتصادی خود را تقویت کنند. در غیر این صورت، سرنوشتی مشابه اروپا، عراق و لیبی در انتظار آن‌ها خواهد بود.

[اکبر معصومی]

▼ گزارش روز

معنی و انتقادهای

برنامه تلویزیونی «حسینیه معلی» به عنوان یکی از برنامه‌های موفق و پربیننده با محوریت مذهبی و فرهنگی، در این چند سال مورد توجه و نقد طیف‌های گوناگون جامعه قرار گرفته است. این نقدها را می‌توان در سه دسته کلی تقسیم کرد که هر یک نیازمند تحلیل و مواجهه‌های متفاوت است.

۱- جریان تخریب: برخی از انتقادهای به «معلی» از سوی جریان‌هایی مطرح می‌شود که اساساً با هر گونه فعالیت مذهبی، فرهنگی و ملی در چارچوب سیاست‌های جمهوری اسلامی مخالفند. این جریان‌ها، که نمونه‌های آن را می‌توان در شبکه‌هایی، مانند بی‌بی‌سی و دیگر رسانه‌های معاند مشاهده کرد، به دلیل مخالفت ذاتی با مردم ایران، اسلام و انقلاب، هرگونه برنامه‌ای را که موجب انسجام ملی و تقویت هویت دینی و ایرانی شود، زیر سؤال می‌برند.

۲- جریان تعطیل: دسته دیگری از انتقادهای از سوی جریان‌های متحجری مطرح می‌شود که با هر گونه نوآوری و فعالیت رسانه‌ای مدرن مخالفند. این جریان‌ها، که درکی از فقه پویا و نیازهای جامعه امروز ندارند، با هرگونه شادی و برنامه‌های جدید مخالفت می‌کنند و آنها را بدعت می‌دانند. این نگاه ظاهرگرا و محدود، سبب می‌شود حتی برنامه‌های مذهبی مانند «معلی» نیز مورد هجمه قرار گیرند. این دسته از منتقدان، که با هرگونه تغییر و تحول در عرصه رسانه و فرهنگ مخالفند، نمی‌توانند نماینده واقعی جامعه و جوانان امروز باشند.

۳- جریان ترفیع: در کنار این دو دسته، گروهی از منتقدان نیز وجود دارند که با نگاهی دلسوزانه و سازنده به برنامه «معلی» می‌نگرند. این افراد، که معمولاً از حامیان نظام و ارزش‌های انقلابی هستند، نه تنها با نوآوری‌های رسانه‌ای مخالفتی ندارند، بلکه به دنبال ارتقای کیفی برنامه و هم‌سو کردن آن با بیانات رهبر معظم انقلاب و علمای اصیل و عرف متشرعین هستند.

نقدهای این گروه نه با هدف تعطیلی برنامه، بلکه با نیت بهبود و تکامل و ترفیع آن مطرح می‌شود. برای نمونه، تأکید بر حفظ شأن حسینیه در برنامه، رعایت حریم محرم و نامحرم و پرهیز از افراط و تفریط در استفاده از موسیقی و سرود، از جمله مواردی است که می‌تواند به ارتقای معنوی و محتوایی برنامه کمک کند. دست‌اندرکاران برنامه «معلی» باید با هوشمندی، نقدهای سازنده و دلسوزانه را از نقدهای مخرب و معاند تفکیک کنند. از یک سو، باید به تأثیرات مثبت برنامه بر جذب مخاطبان و تقویت هویت دینی افتخار کنند و از سوی دیگر، با گوش سپردن به نقدهای سازنده و دلسوزانه، در جهت ارتقای کیفی برنامه گام بردارند.

باید به خاطر داشت که برنامه‌ای، مانند «معلی» نه تنها یک سرگرمی رسانه‌ای، بلکه فرصتی بزرگ برای ترویج فرهنگ اهل بیت و انسجام ملی است. حفظ این جایگاه و ارتقای آن، نیازمند تعامل هوشمندانه با نقدها و استفاده از ظرفیت‌های موجود در جامعه انقلابی است. [مهدی عامری]

▼ خبر ویژه

خبر سازی از سوئد برای خیابان‌های تهران!

پس از حادثه تلخ برای یک دانشجوی در خیابان‌های اطراف کوی دانشگاه، در حالی که پلیس و مراجع ذی‌ربط از یک سو در پی برخورد با مجرمان هستند و از سوی دیگر زمینه‌های تکرار حوادثی از این دست در حال برطرف شدن است و در حالی که دانشجویان به دنبال برخی مطالبات درباره این موضوع هستند، یک کانال تلگرامی نزدیک به گروهک تروریستی منافقین در تلاش است که با ایجاد جوی مسموم فضای احساسی دانشجویان را برهم بزند. کانال «خبرنامه امیرکبیر» که فردی به نام «رضا یونسی» از اعضای گروهک تروریستی منافقین آن را اداره می‌کند، در دو روز گذشته تلاش کرده است با انتشار اخبار جعلی از دانشگاه تهران و کوی این دو مکان را ملتهب کند. ادمنین کانال خبرنامه امیرکبیر اکنون در سوئد مستقر بوده و شماری از اعضای خانواده این شخص نیز هم‌اکنون در کمپ تروریستی اشرف ۳ سکونت دارند.

اقداماتی برای جلوگیری از تکرار حادثه!

«علی حسین رضایان» معاون دانشجویی دانشگاه تهران، با اشاره به آخرین اقدامات صورت گرفته دانشگاه تهران برای تأمین امنیت فضای اطراف کوی دانشگاه اظهار داشت: «در جلسه‌ای با حضور وزیر علوم به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهور در این حادثه، مسئولانی از وزارت کشور و نیروی انتظامی و وزارت علوم سلسله تصمیماتی اتخاذ شد.» وی افزود: «از جمله اقداماتی که قرار شد طی امروز و فردا انجام شود، استقرار دو کیوسک در اطراف کوی دانشگاه تهران بود.» معاون دانشجویی دانشگاه تهران گفت: «افزایش روشنایی محیط پیرامونی از دیگر اقدامات در نظر گرفته است. نصب دوربین در برخی مکان‌ها که بیشتر مورد تعرض اراندل و اوباش به‌صورت خفت‌گیری قرار می‌گیرند نیز در دستور کار است و در تلاشیم دوربین‌ها با کمک حراست در مکان‌های مختلف نصب شوند.» رضایان همچنین با اشاره به تصمیم دانشگاه برای فعال کردن شوراها صنفی گفت: «در سال‌های گذشته شورای صنفی خوابگاه‌ها و برخی دانشکده‌ها شکل نگرفته بود که امروز تصمیم گرفته شد شورای صنفی خوابگاه‌ها تا هفته بعد تشکیل شود و مطالبات دانشجویان از سوی این شوراها و به صورت منسجم با معاونت دانشجویی و سایر معاونان پیگیری شود.»

دقیق‌ترین موضع‌گیری در بهترین زمان

بعد از «عمادالدین باقی»، این بار نوبت به «عطاءالله مهاجرانی» رسید که این واقعیت را درک کند که نظام جمهوری اسلامی ایران نباید با آمریکا گفت‌وگو داشته باشد. مهاجرانی در سرمقاله روزنامه «اعتماد» نوشت: «دقت در متن فرمان یا دستورالعمل اجرایی ترامپ تردیدی باقی نمی‌گذارد که ماهیت و جهت این دستورالعمل صهیونیستی است و با ادبیات نتانیاهو نوشته شده است. به نظر موضع آیت‌الله خامنه‌ای در بیهوده دانستن و نفی مذاکره تصمیم و رویکردی خردمندانه و متناسب با دفاع از منافع و مصالح ملی است. البته شاهد یورش همه‌جانبه لشکر سایبری در فضای مجازی هستیم. به دلیل بالا رفتن نرخ دلار و طلا برای ملت ایران دلسوزی می‌کنند.» در ادامه این یادداشت وزیر فرهنگ دولت اصلاحات آمده است: «در واقع می‌خواهند به التهاب دامن بزنند. خوشبختانه سخنان بسیار سنجیده و دقیق پزشکبان در راهپیمایی ۲۲ بهمن، باطل‌السحر پروژه با دامی بود که پهن کرده بودند تا بتوانند دوباره از حاکمیت دوگانه سخن بگویند. بین نهادها و ارکان حکومتی در ایران شکاف ایجاد کنند. پزشکبان در بهترین موقعیت، صریح‌ترین سخنان را در دفاع از موضع رهبری بیان کرد. بدیهی است که آمریکا و جهان از کشور ما یک صدا را شنیدند. کسانی که به تعبیر خودشان در شکاف زندگی می‌کنند دیگر نمی‌توانند دستاویزی برای نشان دادن دوگانگی در دولت و حکومت ایران بیابند.»

ادعاهای تکراری را تمام کنید!

وزرای امور خارجه گروه هفت با صدور بیانیه‌ای در حاشیه نشست امنیتی مونیخ، ادعاهای سیاسی درباره برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای کشورمان و اتهام‌های بی‌اساس درباره مسائل منطقه‌ای، جنگ اوکراین و حقوق بشر را تکرار کردند. دیپلمات‌های ارشد کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، ژاپن، انگلیس، آمریکا و نماینده عالی اتحادیه اروپا در این بیانیه یک نسخه‌ای که در تارنمای دولت انگلیس منتشر شد، ادعا کردند ایران با «پیشرفت سریع در غنی‌سازی اورانیوم بدون توجه غیرنظامی معتبر»، «حمایت از گروه‌های مسلح در خاورمیانه» و «توسعه موشک‌ها و پهپادها» به بی‌ثباتی منطقه دامن می‌زند. در این بیانیه همچنین اتهاماتی درباره نقض حقوق بشر مطرح شده است. این ادعاها در حالی مطرح می‌شود که جمهوری اسلامی ایران بارها آن را رد و به طرف‌های غربی توصیه کرده است که با درک معنای مفاهیمی، همچون «تهدید» و «صلح و امنیت بین‌المللی» از ابتدال معنایی این واژه‌ها خودداری کنند.

اروپا به فکر خودش باشد!

«کیت کلاگ» نماینده دولت دونالد ترامپ در اوکراین، اعلام کرد اروپا در مذاکرات صلح اوکراین جایی نخواهد داشت. «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا، با اقدامی غافلگیرکننده، بدون مشورت با متحدان اروپایی یا مقامات اوکراینی، با «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه تماس گرفت و آغاز فوری مذاکرات صلح را اعلام کرد. این اقدام نگرانی‌های گسترده‌ای را در میان رهبران اروپایی برانگیخته است. در این میان، «پیت هگست» وزیر دفاع آمریکا گفته است واشنگتن اکنون اولویت‌های دیگری از جمله امنیت مرزی و مقابله با چین را در دستور کار دارد و دیگر نمی‌تواند تمرکز اصلی خود را بر امنیت اروپا قرار دهد.

«ولاف شولتس» صدراعظم آلمان در واکنش به اظهارات اخیر «جی دی ونس» معاون رئیس‌جمهوری آمریکا هرگونه مداخله خارجی در کشورش را محکوم کرد. آقای شولتس تأکید کرد، مردم آلمان اجازه نخواهند داد اشخاص ثالث به نفع حزب راست افراطی «آلترناتیو برای آلمان» در انتخابات پارلمانی کشورش که هفته آینده برگزار می‌شود، مداخله کنند. گفتنی است، معاون رئیس‌جمهوری آمریکا نسبت به منزوی کردن حزب «آلترناتیو برای آلمان» انتقاد کرده و خواستار پایان «خط قرمز» در برابر این حزب شده بود.

«نچيروان بارزانی» رئیس اقلیم کردستان عراق که برای شرکت در نشست امنیتی مونیخ به آلمان رفته است، تصریح کرد: «اجازه نخواهند داد که امنیت ایران یا هیچ کشور همسایه‌ای از خاک اقلیم کردستان تهدید شود.»

«سردار محمدیان» فرمانده انتظامی تهران بزرگ درباره چرایی رخ دادن حادثه سرقت از یک دانشجوی و درگذشت او در پی این حادثه گفت: «قبلاً در این خیابان کیوسک پلیس قرار داشته، اما در سال ۱۴۰۱ بنا به درخواست افرادی از جمله خود دانشگاه تهران این کیوسک‌ها جمع‌آوری شدند.»

شبکه «العربیه» عربستان گزارش داد: «وزیر دفاع عربستان در تماس تلفنی با همتای آمریکایی خود، روابط استراتژیک بین دو کشور را بررسی کرد.» براساس این گزارش، «شاهزاده خالد بن سلمان» وزیر دفاع عربستان در این باره گفت: «با پیت هگست وزیر دفاع آمریکا در خصوص تقویت همکاری‌ها در حوزه دفاعی گفت‌وگو کردم.» خالد بن سلمان اضافه کرد: «همچنین با وزیر دفاع آمریکا در خصوص تلاش‌ها برای برقراری امنیت و صلح بین‌المللی گفت‌وگو کردم.»

روزنامه اصلاح‌طلب «هم‌میهن» نوشت: «مشکلات ما عموماً و با فاصله بسیار زیادی منشأ داخلی دارند. اصولاً ورود ویروس یا میکروب از بیرون هنگامی مؤثر است که سازکار دفاعی بدن ما ضعیف است و الا ویروس و میکروب بیرونی همه را تهدید می‌کند. فقط تعدادی از افراد هستند که در برابر حملات آنها ناتوان هستند و بیمار می‌شوند.» این اعتراف روزنامه اصلاح‌طلب در حالی است که این جریان سیاسی بیش از یک دهه تمام مشکلات کشور را به خارج از کشور گره زده و کلید حل مسائل را فقط در مذاکره می‌دانند.

«ولادیمیر زلنسکی» در کنفرانس امنیتی مونیخ با تأکید بر اینکه دیگر نمی‌توانیم به آمریکا تکیه و اعتماد کنیم، گفت: «بیایید صادق باشیم، الان ما نمی‌تونیم این احتمال رو رد کنیم که آمریکا در مورد مسائلی که تهدید اروپاست، به اروپا نه بگه! خیلی از رهبران درباره این صحبت کردن که اروپا به ارتش خودش، یعنی ارتش اروپا نیاز داره. من واقعاً باور دارم که زمانش فرا رسیده، نیروهای مسلح اروپا باید ایجاد بشه.»